

Dosarul nr. 2r-96/20

Prima instanță: Judecătoria Bender (jud. I. Țibîrnă)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

4 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Sanduleac împotriva lui Iurie Florea cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2015, Serghei Sanduleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Florea cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 1 decembrie 2015 a Judecătoriei Bender, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Sanduleac. S-a încasat de la Iurie Florea în beneficiul lui Serghei Sanduleac suma de 3 391 de Euro cu titlu de datorie contractuală, precum și suma de 529, 95 de Euro cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total suma de 3 920,95 de Euro sau echivalentul în lei conform cursului oficial de schimb stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărîrii. S-a încasat de la Iurie Florea în beneficiul lui Serghei Sanduleac cheltuielile de judecată compuse din plata taxei de stat, în sumă de 2 697,02 lei. Conform prevederilor art. 243 Cod de Procedură civilă, în cazul neexecutării hotărîrii în termen de 90 de zile de la data când aceasta va deveni definitivă, se va percepe de la Iurie Florea o dobândă de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției.

La 31 octombrie 2019 Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd repunerea în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea depusă de către reprezentantul apelantului Iurie Florea,

avocatul Petru Răileanu cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit, împreună cu toate documentele anexate, cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Iurie Florea, avocatul Petru Răileanu, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 17 ianuarie 2020, Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu a declarat recurs împotriva încheierii din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că a luat cunoștință de încheierea contestată la data de 2 ianuarie 2020.

A menționat că, nu a fost citat legal în instanța de fond și nu a primit dispozitivul hotărârii din 1 decembrie 2015. Iar, citațiile expediate în adresa sa la 25 septembrie 2015 și la 5 noiembrie 2015 au fost recepționate de mama Valentina Florea, care este persoană în vârstă, și nu i-a transmis citațiile și nici nu i-a comunicat despre ședința de judecată.

A explicat că despre hotărârea din 1 decembrie 2015 a aflat de la executorul judecătoresc, fiind contactat prin intermediul telefonului.

În opinia recurentului, faptul că nu a cunoscut despre hotărârea din 1 decembrie 2015 a instanței de fond, este temei rezonabil pentru repunerea apelului în termen.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 9 ianuarie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.53), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 ianuarie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea depusă de către reprezentantul apelantului Iurie Florea, avocatul Petru Răileanu de repunere în termenul de declarare a apelului și a fost restituită, împreună cu toate documentele anexate, cererea de apel depusă reprezentantul apelantului Iurie Florea, avocatul Petru Răileanu, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.48-52).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În favoarea concluziei date, instanța de recurs va menționa prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Ținând cont de norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriai Bender a fost pronunțat la 1 decembrie 2015, astfel, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, a expirat la 2 ianuarie 2016.

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 1 decembrie 2015 a Judecătoriai Bender a fost declarat de către Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu numai la 31 octombrie 2019, prin urmare cu depășirea termenului legal (f.d.39).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Iurie Florea, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului stabilit de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă. Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 Cod de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului din data recepționării copieii dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În acest sens se va nota că, actele cauzei denotă cu certitudine că, Iurie Florea cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or atât la data de 29 septembrie 2015 cât și la 10 noiembrie 2015, la domiciliul acestuia a fost recepționată corespondența care conținea copia cererii de chemare în judecată înaintată de Serghei Sanduleac și a înscrisurilor anexate cu oferirea termenului pentru a prezenta instanței de judecată referință la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Sanduleac cu toate probele necesare, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție/livrare anexate la materialele dosarului (f.d.16).

În acest context, nu poate fi reținută alegația recurentului precum că citațiile au fost recepționate de către mama sa, care este în vârstă și nu i-a comunicat despre corespondență și ședința de judecată.

Or, în temeiul prevederilor art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este

obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Mai cu seamă că corespondența expediată de către Judecătoria Bender în ambele cazuri a fost recepționată la domiciliul lui Iurie Florea, fără a fi restituită cu mențiunea că acesta nu locuiește pe adresa dată sau că este plecat.

Distinct de aceste precizări, instanța de recurs va respinge argumentul recurentului cu privire la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa lui, dânsul nefiind înștiințat/citat, iar despre existența hotărârii a aflat doar după ce a fost contactat de executorul judecătoresc.

Or, în circumstanțele descrise, este indubitabil că Iurie Florea, avea cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Pe de altă parte, instanța de recurs notează că din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și până la depunerea cererii de apel de către Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu a expirat un termen de 3 ani și 11 luni.

Conform dispozițiilor art. 116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La acest capitol, instanța de recurs constată că instanța de apel corect a respins cererea depusă de Iurie Florea cu privire la repunerea apelului în termen.

Drept urmare, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

În speță, Iurie Florea în susținerea solicitării cu privire la repunerea apelului în termen, a indicat că nu a cunoscut despre hotărârea primei instanțe și nici nu a primit careva citații referitor la cauza dată.

Instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului, deoarece acestea sunt contrare circumstanțelor descrise mai sus, iar careva probe întru demonstrarea celor invocate de către ultimul nu au fost prezentate.

Distinct de cele menționate, instanța de recurs atestă legalitatea încheierii din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Iurie Florea de repunere în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, or jurisprudența constantă a CtEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

În această ordine de idei se conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Iurie Florea este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Iurie Florea, reprezentat de avocatul Petru Răileanu.

Se menține încheierea din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Serghei Sanduleac împotriva lui Iurie Florea cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu